

DECIZIE

05 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

având în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Marina Anton

Judecătorii

Domnica Manole și Ion Secieru

grefier

Mihaela Butnariuc

examinând în ședință publică apelul declarat de Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. către Î.M. „Lion Gri” S.R.L. și S.C. „Gana Ilen” S.R.L. în proces de insolabilitate, privind încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere, împotriva hotărârii Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 23.04.2013, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 03.12.2009, Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Î.M. „Lion Gri” S.R.L. și S.C. „Gana Ilen” S.R.L. în proces de insolabilitate, privind încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere.

În motivare acțiunii indică reclamanta că, conform contractului de împrumut nr. 12 din 19.09.2007, Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. în calitate de creditor, a acordat Î.M. „Lion Gri” S.R.L. în calitate de debitor, un împrumut în mărime de 8100 Euro, echivalent în lei (la data de 19.09.2007, cursul oficial Euro – 16,2540 lei), cu termenul limită de rambursare către data de 19.03.2008.

Prin acordul adițional nr. 1 din 05.03.2008, contractul nominalizat a fost modificat cu acordul părților, debitorului fiindu-i acordat încă un împrumut în cuantum de 9000 Euro (la cursul oficial BNM din 05.03.2008, Euro – 16,9297 lei).

Ulterior, prin acordul adițional nr. 2 din 20.10.2008, termenul final de rambursare a împrumutului a fost prelungit până la 13.09.2009.

Astfel, debitorul a contractat împrumut în suma totală de 17100 Euro, cu rata dobânzii anuale de 11%.

În scopul asigurării rambursării împrumutului, la data de 20.09.2007 a fost încheiat contractul de fidejusiune, potrivit căruia S.C. „Gana Ilen” S.R.L. în calitate de fidejutor, și-a asumat obligațiunea de a răspunde în aceeași măsură cu debitorul pentru onorarea obligațiunilor față de creditorul Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. în temeiul contractului de împrumut menționat.

Indică reclamanta că, și-a executat integral obligațiunile, însă debitorul Î.M. „Lion Gri” S.R.L. începând cu 14.09.2008, a încetat să-și execute obligațiile de rambursare.

În scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, la 26.08.2009 în adresa debitorului au fost expediate reclamațiile nr. 145 și 145/1, fiind solicitată rambursarea integrală a împrumutului, însă cerința nu a fost satisfăcută nici de către debitor și nici de către fidejutor.

Solicită reclamanta Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. instanței de judecată:

- încasarea în mod solidar din contul pîrîților Î.M. „Lion Gri” S.R.L. și S.C. „Gana Ilen” S.R.L. în proces de insolabilitate, a datoriei în cuantum de 284024,70 lei, echivalentul a 17100 Euro, dobânzilor și penalităților de întârziere.

Prin cererea de concretizare a cerințelor solicită reclamanta:

- încasarea în mod solidar din contul pîrîților Î.M. „Lion Gri” S.R.L. și S.C. „Gana Ilen” S.R.L. în proces de insolabilitate, a dobânzilor de întârziere în cuantum de 150391,72 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10000 lei și taxa de stat în mărime de 23089 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 23.04.2013, a fost admisă parțial acțiunea Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A., fiind dispusă încasarea din contul S.C. „Lion Gri” S.R.L. a cheltuielilor de judecată în cuantum de 8947,58 lei, în rest cererea fiind respinsă.

La 15.05.2013, Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acestei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încasată în mod solidar din contul Î.M. „Lion Gri” S.R.L. și S.C. „Gana Ilen” S.R.L. dobânda de întârziere în cuantum de 12538,96 lei, taxa de stat în mărime de 23089 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 10000 lei.

În argumentarea poziției sale procesuale, cu referire la dispozițiile art.514, 572, 617, 619, 668 Cod civil, arată apelanta Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. că, instanța de fond eronat a dispus respingerea cerințelor privind încasarea dobânzilor de întârziere, or, atât timp cât debitorul Î.M. „Lion Gri” S.R.L. nu și-a onorat obligațiunile pecuniare în termen, acesta este ținut să achite și dobânzile de întârziere prevăzute de cadrul legal.

Mai indică apelanta că, instanța de fond, stabilind că S.R.L. „Lion Gri” a achitat surplus de 19141,42 lei, a scăzut această sumă de contul sumelor adjudecate. Astfel, contrar dispozițiilor art.240 CPC, a depășit limitele pretențiilor invocate. Or, S.R.L. „Lion Gri” nu a respectat prevederile legii procesuale civile în sensul înaintării acțiunii reconvenționale, respectiv a achitării taxei de stat, precum altor acțiuni procesuale civile.

Totodată arată că, instanța de fond eronat a apreciat drept nejustificate cheltuielile de asistență juridică suportate de apelantă.

În ședința instanței de apel apelanta Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A. a susținut apelul, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe în parte ce ține de respingerea cerințelor și în această parte să fie pronunțată hotărârea de admitere a pretențiilor.

Reprezentantul intimaților Î.M. „Lion Gri” S.R.L. și S.C. „Gana Ilen” S.R.L., a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului, Colegiul Civil consideră apelul întemeiat și care urmează de a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit dispozițiilor art.386 alin.(1) lit.d) CPC, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Dispozițiile art.130 alin.(1) CPC statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit dispozițiilor art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Potrivit prevederilor art.512 alin.(1) Cod civil în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Alineatele (1) și (2) art.572 Cod civil identifică că, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În temeiul prevederilor art.578 Cod civil dacă efectele unui act juridic depind de îndeplinirea unei condiții, obligația devine scadență în ziua survenirii acesteia.

Potrivit dispozițiilor art.602 Cod civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Repararea prejudiciului cauzat prin întârziere sau prin o altă executare necorespunzătoare a obligației nu-l eliberează pe debitor de executarea obligației în natură, cu excepția cazurilor când, datorită unor circumstanțe obiective, creditorul pierde interesul pentru executare.

Dreptul creditorului de a cere despăgubiri în locul prestației se exercită în condițiile suplimentare de la art.609. Creditorul poate cere despăgubiri pentru întârzierea executării obligației doar în condițiile suplimentare privind întârzierea prevăzute la art.617. În cazul unui contract

sinalagmatic, creditorul poate cere despăgubiri pentru neexecutarea obligației debitorului doar după rezoluțiune, conform art.737.

Alineatul (2) art.619 codul citat statuează expres că, în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

În conformitate cu prevederile art.585 același cod, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Alineatul (1) art.1146 Cod civil indică că, prin contract de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului.

În conformitate cu prevederile art.1150 alin.(1) codul citat, fidejusiunea poate să rezulte din acordul părților, poate fi impusă prin lege sau poate fi instituită de instanța de judecată.

Articolul 1156 alin.(1) același cod identifică expres că, în cazul neexecutării obligației principale, fidejutorul și debitorul sînt obligați solidar în fața creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.

Colegiul Civil constată că, conform contractului de împrumut nr.12 din 19.09.2007, Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A, în calitate de creditor, i-a acordat Î.M. „Lion Gri” S.R.L, în calitate de debitor, un împrumut în mărime de 8100 Euro, echivalent în lei (la data de 19.09.2007, cursul oficial Euro - 16,2540 lei), cu termenul limită de rambursare către data de 19.03.2008.

Prin acordul adițional nr.1 din 05.03.2008, contractul nominalizat a fost modificat cu acordul părților, debitorului fiindu-i acordat încă un împrumut în cuantum de 9000 Euro (la cursul oficial BNM din 05.03.2008, Euro - 16,9297 lei).

Ulterior, prin acordul adițional nr.2 din 20.10.2008, termenul final de rambursare a împrumutului a fost prelungit până la 13.09.2009.

Astfel, debitorul a contractat împrumut în suma totală de 17100 Euro, cu rata dobânzii anuale de 11%.

În scopul asigurării rambursării împrumutului, la data de 20.09.2007 a fost încheiat contractul de fidejusiune, potrivit căruia S.C. „Gana Ilen” S.R.L în calitate de fidejutor, și-a asumat obligațiunea de a răspunde în aceeași măsură cu debitorul pentru onorarea obligațiunilor față de creditorul Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A în temeiul contractului de împrumut menționat.

Așadar, la data depunerii cererii de chemare în judecată la 03.12.2009, datoria de bază a împrumutului Î.M. „Lion Gri” S.R.L față de Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A a constituit 286845,66 lei.

Colegiul Civil reține că, în contul achitării datoriei existente, Î.M. „Lion Gri” S.R.L a efectuat plăți la contul Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A și, anume prin: ordinul de plată nr.1368 din 23.11.2009 - 100000 lei; ordinul de plată nr.120 din 29.01.2010 - 193820 lei.

Astfel, din materialele pricinii s-a stabilit cu certitudine că, fiind obligat să ramburseze împrumutul către data de 13.09.2009, Î.M. „Lion Gri” S.R.L și-a onorat obligațiunile de plată față de apelantă, efectuând transferuri bancare la 23.11.2009 în cuantum de 100000 lei și la 29.01.2010 în mărime de 193820 lei.

Apelanta solicită încasarea dobânzilor de întârziere pentru perioada de întârziere 13.09.2009 - 24.11.2009 din datoria în cuantum de 286845,66 lei din data de 24.11.2009 până la 29.01.2010 pentru datoria neachitată în cuantum de 186845,66 lei.

Cu referire la dispozițiile art.619 Cod Civil, Colegiul Civil constată că cuantumul total al dobânzilor de întârziere în speță constituite 12538,96 lei, potrivit calculului întocmit și anexat la materialele pricinii.

Așadar, dat fiindcă în speță a fost instituită fidejusiunea de către S.C. „Gana Ilen” S.R.L, astfel încât ultima este ținută să asigure în mod solidar executarea obligației Î.M. „Lion Gri” S.R.L față de Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A, Colegiul Civil consideră necesar de a dispune încasarea în mod solidar din contul Î.M. „Lion Gri” S.R.L și S.C. „Gana Ilen” S.R.L în beneficiul Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A a dobânzilor de întârziere nominalizate.

Potrivit dispozițiilor alin.(1) art.94 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Potrivit materialelor pricinii, Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A a achitat taxa de stat la examinarea pricinii nominalizate în cuantum total de 23089 lei, or, în condițiile în care în procesul nominalizat, apelanta Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A are câștig de cauză și a solicitat încasarea în mod solidar din contul intimațiilor a taxei de stat, Colegiul Civil consideră necesar de a încasa din contul intimațiilor taxa de stat în cuantumul enunțat.

Potrivit prevederilor art.96 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Potrivit materialelor pricinii, judecarea pricinii, inclusiv în ordine de apel, în procesul nominalizat a durat începând cu data de 09.12.2009 până la 05.12.2013, fiind examinat în mai mult instanțe.

Reieșind din specificul speței, precum și necesitatea antrenării serviciilor juridice calificate, Colegiul Civil consideră că, cheltuielile de asistență juridică suportate de apelantă în cuantum de 10000 lei, au fost reale, necesare și rezonabile.

Potrivit dispozițiilor art.123 alin.(6) CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Astfel, cu referire la dispozițiile articolului citat, Colegiul Civil reține că, în parte ce ține de încasarea taxelor de stat în cuantum de 23089 lei, intimații nu au contestat această pretenție, Colegiul Civil va considera că acestea fapte nu urmează a fi dovedite, iar drept consecință consideră necesar să admită această pretenție.

Luând în considerație cele enunțate, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul declarat de Î.C.S. „Business-investiții pentru toți” S.A, a casa hotărârea Judecătorei Botanica mun.Chisinau din 23.04.2013. în viciu civilă la cererea de chemare în judecată denusă de Î.C.S. „Business-

investiții pentru toți” S.A către Î.M „Lion Gri” S.R.L și S.C „Gana Ilen” S.R.L în proces de insolabilitate, privind încasarea dobânzilor de întârziere și se pronunță o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S „Business-investiții pentru toți” S.A către Î.M „Lion Gri” S.R.L și S.C „Gana Ilen” S.R.L în proces de insolabilitate, privind încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere se admite și se încasează în mod solidar din contul Î.M „Lion Gri” S.R.L și S.C „Gana Ilen” S.R.L în beneficiul Î.C.S „Business-investiții pentru toți” S.A dobânzile de întârziere în cuantum de 12538,96 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10000 lei, taxa de stat în mărime de 23089 lei.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Î.C.S „Business-investiții pentru toți” S.A.

Se casează hotărârea Judecătorei Botanica mun.Chișinău din 23.04.2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S „Business-investiții pentru toți” S.A către Î.M „Lion Gri” S.R.L și S.C „Gana Ilen” S.R.L în proces de insolabilitate, privind încasarea dobânzilor de întârziere și se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S „Business-investiții pentru toți” S.A către Î.M „Lion Gri” S.R.L și S.C „Gana Ilen” S.R.L în proces de insolabilitate, privind încasarea datoriei și dobânzilor de întârziere se admite.

Se încasează în mod solidar din contul Î.M „Lion Gri” S.R.L și S.C „Gana Ilen” S.R.L în beneficiul Î.C.S „Business-investiții pentru toți” S.A dobânzile de întârziere în cuantum de 12538,96 (douăsprezece mii cinci sute treizeci și opt, 96) lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10000 (zece mii) lei, taxa de stat în mărime de 23089 (douăzeci trei mii optzeci nouă) lei.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,

Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii

Domnica Manole

Ion Secieru

Dosarul: nr.2ac-497/13

Judecător: S. Dimitriu

DISPOZITIVUL

DECIZIEI

05 decembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

având în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Marina Anton

Judecătorii

Domnica Manole si Ion Secieru

examinând în şedinţă publică apelul declarat de Î.C.S „Business-investiţii pentru toţi” S.A, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S „Business-investiţii pentru toţi” S.A către Î.M „Lion Gri” S.R.L şi S.C „Gana Ilen” S.R.L în proces de insolabilitate, privind încasarea datoriei şi dobânzilor de întârziere, împotriva hotărârii Judecătorei Botanica mun.Chişinău din 23.04.2013, prin care acţiunea a fost admisă parţial.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Î.C.S „Business-investiţii pentru toţi” S.A.

Se casează hotărârea Judecătorei Botanica mun.Chişinău din 23.04.2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S „Business-investiţii pentru toţi” S.A către Î.M „Lion Gri” S.R.L şi S.C „Gana Ilen” S.R.L în proces de insolabilitate, privind încasarea dobânzilor de întârziere şi se pronunţă o nouă hotărâre prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S „Business-investiţii pentru toţi” S.A către Î.M „Lion Gri” S.R.L şi S.C „Gana Ilen” S.R.L în proces de insolabilitate, privind încasarea datoriei şi dobânzilor de întârziere se admite.

Se încasează în mod solidar din contul Î.M „Lion Gri” S.R.L şi S.C „Gana Ilen” S.R.L în beneficiul Î.C.S „Business-investiţii pentru toţi” S.A dobânzile de întârziere în cuantum de 12538,96 (douăsprezece mii cinci sute treizeci şi opt, 96) lei, cheltuielile de asistenţă juridică în mărime de 10000 (zece mii) lei, taxa de stat în mărime de 23089 (douăzeci trei mii optzeci nouă) lei.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,

Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii

Domnica Manole

Ion Secrieru